

80

Справоздання з діяльності приділеного до Української Місії
в Швейцарії, введеного Др-м Д. Донцовим Пресового Бюра в Берні.

/за остатній квартал 1919-го року/

Діяльність Пресового Бюра складалася з : I/ інформації тутешньої преси /всіх трьох мов/ про події на Україні а почасти в Польщі і Росії , за помочю: I/ комунікатів Бюра через Швейцарську Телеграфну Агенцію, 2/ через де-які інші Агенції 3/ через уміщення статей;II/ інформацій чужоземної преси /французької, англійської та італійської/ через різні агенції.

Комунікати Бюра містилися в слідуючих швейцарських газетах:

"Der Bund", "Berne Tagblatt" , " Berner Tagwacht" , "Berne Landeszeitung"
"Basler Nachrichten", "Basler Anzeiger", "National Zeitung", "Neue Zürcher Zeitung", "Zürcher Post", "Vaterland", "Freiburger Nachrichten", Zürcher Volkszeitung", Luzerner Neuste Nachrichten", "Solothurner Tagblatt", "Solothurner Zeitung" , "Volksrecht", "Zürcher Nachrichten", "Grütliener", "St.Galler Tagblatt", St.Galler Stadtanzeiger", "Oltener Tagblatt", "Neue Aargauer Zeitung", "Thurgauer Zeitung", "Neues Winterthurer Tagblatt", "Tagesanzeiger in Zürich", " Der Freie Rätler", "Zürcher Volkszeitung" "Solothurner Anzeiger", Zofinger Tagblatt" etc.

"Gazette de Lausanne", "Tribune de Lausanne", " La Suisse"
"Journal de Genève", Tribune de Genève", Courrier de Genève", "L'Impartial"
"L'Impartial Suisse", "La Revue", "Démocrate", "Liberté", "Suisse Nationale"
"Suisse libérale", "La Feuille"

"Gazeta Ticinese", "Corriere del Ticino", "Popolo e Liberta "

В місяці жовтні умістила швейцарська преса 372 рази комунікати Українського Бюра в Берні; в листопаді - 229 разів і в Грудні 1919р - 399 раз.

3 статей в швейцарській пресі за сей час зявилося:

в " Der Bund " /14.9/ "Ein neuer Skoropadski in der Ukraine" Д-р Донцова
/12.10/ "Das ukrainische Volkslied"
/13.10/ "Simon Petlura" Д-р Д.Донцова
/17.10/ "Die Ukrainer in Bern"
/28.8./ "Eine der Ostfragen" Д-р Д.Донцова
/ 15.11/ "Aufruf der ukrainischen Frauen "
/6.I/ "Die Vorgänge im Osten"
/9.I) "Die politische Lage in Russland".

"Basler Nachrichten"

- (27.11) "Machtverhältnisse in Russland" von einem
Russlandschweizer , проти українська стаття
- (19.11) "Zur Lage in der Ukraine" - Д-ра Д. Донцова
/Відповідь на попередню/

"National-Zeitung"

- (27.11) "Simon Petlura" - Д-ра Д.Донцова
- (25.11) "Denikin und Petlura"

"Vaterland"

- (27 .11) "Simon Petlura" - Д-ра Д. Донцова
- (22.12) "Die russische Tarantelle" - Дра Д.Донцова

"Berner Tageblatt"

- (4.12) "Simon Petlura " -

"Neue Zürcher Zeitung":

- "Die Lage in Sudrussland " (von einem
Russlandschweizer) (за Денікіна/
- (14.11)" Sovietrussland und seine Gegner "
(проти Росії/
- (4.11.) "Der Typhus in der Ukraine"

" Berner Tagwacht "

- (12.12.) "Die Schicksalsstunde Denikins"

"Neues Winterthurer Tageblatt"

- (3.12.) "Europa und die Ukraine" v. Okopenko

"Der Freie Rätier"

- (27.11.) "Denikin und Petlura"

"Ostschweizerische Zeitung"

- (8.11.) "Typhus in der Ukraine"

"Solothurner Tageblatt"

- (7.11.) "Typhus in der Ukraine"

"Journal de Genève":

- (6.12) "La Tragédie ukrainienne" P.-D. B.
- (23.11.) "La croix rouge internationale" - також
про український червоний хрест
- (19.11) "La misère en Ukraine"
- (3.11.) "Le typhus en Ukraine"
- (27.10.) "La Russie et le bolchevisme"
- (28.11.) "Le typhus exanthématique"

82

- (27.9.) "Les prisonniers de guerre russes en Allemagne "
- (18.9.) " Le danger panrusse "
- (13.9.) "La Pologne et ses frontières " V.M.
- (6.9.) " Entre le marteau et l'enclume - з приводу статі Ге
- (18.9.) "La prise de Kieff"
- (30.9.) "La dernière victime" P.D.P. - з приводу приділення Галичини до Польщі

"Gazette de Lausanne" :

- (14.8.) "L'Ukraine et le bolchevism" - Д-ра Д. Донцова
- (9/10.11.) "Le typhus en Ukraine"
- (15/16.10) "Les vœux de l'Ukraine " огляд де-яких українських брошур.
- (19/20.10.) "Le gouvernement de Petlura et sa propagande " стаття І.Вайса, москаля, проти нашого Пресового Бюро.
- (27/28) "L'Ukraine indépendante et l'Allemagne" ejusdem.
- (30/4.11.) "L'indépendance ukrainienne" - відповідь на статі. підписана Бачинським
- (3/4.11.) - Відповідь на статю Вайса підписана Чижевським
- (11.11.) "L'indépendance ukrainienne" - кінцеве слово Вайса

" L'Impartial "

- (27.9.) "Simon Petlura" - Д-ра Д. Донцова
- (29.9.) "L'énigme ukrainienne" - Д-ра Д. Донцова
- (22.11.) "La misère en Ukraine"

"L'Impartial Suisse"

- (6.11.) "Déclaration du comte Tyszkiewicz"
- (15.11.) "Aux femmes du monde entier" - апель укр.жінок
- (6.12.) "A propos de l'indépendance de l'Ukraine"
- (29.11.) "Une protestation de la mission diplomatique ukrainienne à Londres contre Denikine."

"Droit du Peuple"

- (13.11.) "Double défaite " E.P.
- (14.11.) " En Russie"
- (13.9.) " Denikine à Kieff" E.P.

"La Liberté"

- (7.10.) " Denikin et le Kouban"

"La Suisse" (8.11.) "L'offensive contre le bolchevisme"

(9/10.11.) "Le typhus en Ukraine"

(19.12.) "La terreur rouge à Kieff"

"Tribune de Lausanne"

(23.12.) "Conférence de Mr. Naymark"

"Tribune de Genève "

("14.11) " Les femmes ukrainiennes aux femmes du monde "

"La Feuille"

(25.11.) "Le problème ukrainien"

(28.10) "Benikine contre l'Ukraine"

(8.9.) " La question de l'Ukraine"

(20.12) " L'anarchiste Machno"

(18.12.) "L'Ukraine de Petlura" - про відчит Наймарка

" Feuille d'Avis de la Montagne"

(13.12) "Marche triomphale" - про похід Петлюри

"Le Démocrate"

(20.9.) " La lutte pour Kieff"

(27.10.) "La Suisse et les Allogènes de Russie"

(23.12.) " Les peuples allogènes de Russie"

" Le petit Jurassien "

(10.12.) "L'insurrection ukrainienne"

----- Статі про український хор, як заходами Бюро, так і з власної ініціативи, розміщені в :

"Basl.Nachr." (12.10) 28.10./31.10./ N. Zürich.Zt. (12.10).16.10/23.10/

30.10/ "Nation.Zeit. (13.10.) " Bund" (23.10. i 17.12) Bern.Tagblatt

(15 i 17.10) "Bern. Tagwacht " (20 .10) "Bern.Landesztg .(20.10)

"Neue Bern.Ztg" (23 i 24.10) "Journal de Genève" (12 i 16.10) "L'Im-

partial Suisse " (20.11) "La Suisse" (11, 14 i 24.10) "La Feuille"

(14.10)

і в цілім ряді менших газет. Окрім того цілий ряд статей користних для української справи розміщено в тижневику

"Suisse-Orient". В багатьох газетах справа українська обговорювалася в тижневих оглядах.

З брошур за остатній квартал Бюро видало книжку Н. Ге

"De l'autocratie à la démocratie" /про-українська, антиросійська,

збірка статей того самого автора, друкованих в " Journal de

Genève"/ Готується до друку одна брошура Проф. Дністрянського

і Д-ра Д. Донцова : " La crise de l'Empire Russe"

Італійська преса приносила стало комунікати Берненського Бюра або від власних швайцарських кореспондентів або через Agebcia Romana . Французська через Гаваса, англійська через Рейтера, американська через Associated Press /Возділ про Україну для англійського "New Statesman Book" виготовило рівнож Берненське Бюра.

З чужих газет уміщали комунікати Берненського Бюра менше-більше регулярно такі: "Le Temps", "Journal des Débats", "Echo de Paris", "Petit Parisien", "Journal", "Matin", "L'indépendance Belge", "Rappel", "Eclair" /французські/, "Times" і "Morning Post" /англійські/, "Secolo", "Avanti" /італійські/, "Itali", "Mattino", "Tribuna", "Perseveranza", "Popolo Romano" /італійські/

Нижче можна сказати, що Бюрові удалося прихильно упобити до української справи цілу швайцарську пресу від найповажніших органів / як Journal de Genève, Gazette de Lausanne, Bund аж до т.зв. середньої преси, не виключаючи органів знаких з свого полону-зглядно русофільства. Випади проти українства стрічають ся спорадично і ніколи не лишаються без відповіді.

Тенденція Бюра була: оборона і пропаганда суверенности української держави і боротьба з Росією комуністичною, реакційною і ліберальною.

Берн в Січні 1920